

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2017/18:3797

av **Said Abdu m.fl. (L)**

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2018 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Motivering

Liberalerna vill att det ska löna sig att driva företag och ta risker. Växande företag betyder fler jobb, högre tillväxt och ökade skatteintäkter, vilket finansierar vår gemensamma välfärd. Sverige ska uppmuntra entreprenörer och företagare genom ett bra företagsklimat, konkurrenskraftiga skatteregler och väl fungerande finansiella marknader.

Globaliseringen främjar tillväxt och öppenhet och handel med vår omvärld vilket är grunden för en välmående ekonomi. Svensk export motsvarar nästan hälften av Sveriges BNP. Därför ska Sverige fortsätta riva handelshinder samtidigt som vi värnar konsumentskydd och miljö. Vi ska fortsätta och vara pådrivande för ambitiösa handels- och investeringsavtal med alla länder i hela världen. Varje ratificerat frihandelsavtal som sluts gynnar de svenska företagen och är viktigt för svenska handelsförbindelser.

Tillsammans med globaliseringen påverkar också digitaliseringen oss alla. I synnerhet landets företag. Utvecklingen utgör en utmaning, men samtidigt en potential att stärka tjänstesektorns och industrins långsiktiga konkurrenskraft på en global marknad. Sverige är ett litet exportberoende land med en tradition av att knyta kontakter med företag och konsumenter i andra länder. Det är en god grund att stå på när en ny modern näringslivspolitik ska utvecklas för att möta globaliseringens och digitaliseringens utmaningar.

Liberalerna vill prioritera extra resurser till ökat företagande. Almi har framgångsrikt arbetat med insatser för företag i tidiga utvecklingsskeden. Dessa insatser vill Liberalerna utveckla ytterligare genom ökade anslag. Vi måste få fler små företag att växa, utvecklas och anställa fler och därför behöver dessa insatser växlas upp ytterligare. Liberalerna vill öka resurserna till Almi för att förstärka innovations- och

tillväxtfinansieringen. Liberalerna gör en satsning på Almi utöver regeringens förslag på 20 miljoner kronor för 2018 på anslag 1:20.

I regeringsställning drev Liberalerna på för att förbättra företagsklimatet. Sänkt bolagsskatt och införandet av RUT- och ROT-avdragen gjorde svarta jobb vita och skapade utrymme för fler företag. Regeringens politik har dessvärre stoppat denna positiva utveckling. Det syns redan när det gäller RUT-branschen, där tillväxten helt stannat av på grund av försämringar avseende RUT-avdraget. Det har särskilt drabbat kvinnor eftersom de i större utsträckning än män driver och verkar inom företag i RUT-branschen. Viktigt att konstatera är också att RUT-företagen har visat sig vara värdefulla för integrationen och en väg in på arbetsmarknaden för utrikes födda.

Digitaliseringen har medfört att affärer och avtal kan ingås med blixstens hastighet med hela den fria världen som marknad. Betydelsen av företagets fysiska placering minskar, så länge internetnärvaron kan garanteras. Med en it-strategi som inkluderar hela landet gynnas entreprenörskap i Sverige som helhet. Under utgiftsområde 23 lägger vi fram en särskild satsning för att påskynda bredbandsutbyggnaden i hela landet.

På arbetsmarknaden kommer en fortsatt digitalisering att leda till stora strukturomvandlingar. Jobb inom industrin och tjänstesektorn kommer att försvinna och nya kommer att tillkomma. Denna utveckling är inte unik för vår tid och har sin motsvarighet i tidigare industriella effektiviseringskeenden. Så har det länge varit på vår arbetsmarknad, där vi premierar en hög ambitionsnivå på kunskapsinnehållet i svenska produkter och tjänster.

För att kompetensen i företagen ska kunna upprätthållas är det viktigt att rekryteringen av arbetskraft med relevant kompetens kan ske på ett så snabbt och smidigt sätt som möjligt. För att kunna arbeta i Sverige krävs ett arbetstillstånd som för närvarande administreras av Migrationsverket. Liberalerna har länge krävt att behandlingen av arbetstillstånd inte får ta längre tid än trettio dagar. Med det stora tryck som i dag finns på Migrationsverket orsakat av de omfattande flyktingströmmarna de senaste åren tar det i dag betydligt längre. 2016 var handläggningstiden för ett arbetstillstånd 139 dagar hos Migrationsverket. För att få ner handläggningstiderna för arbetstillstånd bör administrationen av arbetstillstånd helt eller delvis flyttas till t.ex. Skatteverket. Andra åtgärder för att korta handläggningstiden är att det första arbetstillståndet ges en längre giltighetstid och att förlängningen kan göras på ett smidigare sätt. De ökade utgifterna för den förkortade handläggningstiden för arbetstillstånden redovisas under utgiftsområde 8.

Företag ska drivas av entreprenörer, inte av offentliga aktörer som skapar osund konkurrens. I grunden är det fel att det offentliga driver företag. För undantag från denna huvudprincip krävs att företaget svarar för ett uppenbart samhällsintresse, som exempelvis Systembolaget.

För att företag ska kunna starta och växa finns behov av riskkapital. Företagsfinansiering ska ske med privat kapital, men statligt riskkapital kan behövas för att komplettera det privata kapitalet. Liberalerna ifrågasätter dock dagens system med statligt riskkapital då det alltför ofta tränger undan det privata riskkapitalet i stället för att vara marknadskompletterande. Det statliga riskkapitalet behöver reformeras och effektiviseras så att det i högre grad kompletterar privat riskkapital. Vi stöder den så kallade fond-i-fond-lösningen, där statligt riskkapital från början samverkar med privata fonder för att nå mindre och växande företag. Särskilt viktigt är att stötta företag med stor tillväxtpotential i ett tidigt skede.

Ett nystartat företag har sällan möjlighet att erbjuda marknadsmässiga löner till nyckelpersoner, men har behov av att kunna attrahera kvalificerad personal på annat sätt. Därför vill vi fortsatt göra det enklare och billigare att erbjuda anställda delägarskap och incitamentsprogram i form av exempelvis personaloptioner. I dag varierar skatteeffekterna för hur stor avsättning bolagen kan göra mellan bolagsformerna. Liberalerna vill likställa reglerna mellan bolagen.

Ett företags första tid är ofta kritisk. För att underlätta nyföretagande och ge ett nystartat företag goda förutsättningar att växa under de första fem åren bör reglerna för periodiseringsfonder förändras så att det blir lättare att skjuta upp skatten och parera dåliga år mot goda. För ett företags första fem år bör avdraget för periodiseringsfonder höjas till 50 procent. Det generella systemet för periodiseringsfond bör likställas mellan samtliga bolagsformer till 30 procent, vilket i dag är procentsatsen för enskilda näringsidkare och handelsbolag. Detta innebär en skattelättnad för företagen på sammantaget 53 miljoner kronor för år 2018, något som redovisas under skatteavsnittet samt under vår motion om utgiftsområde 26.

Drömmen om att förverkliga sig själv och skapa mervärde i ett yrke eller företag delas av människor över hela världen. Människor som kommer till Sverige gör det med en önskan om att skapa ett bättre liv. Av dessa är många blivande, eller vana, entreprenörer. Från samhällets sida har vi en skyldighet att underlätta för dessa företagsamma personer att snabbt komma i jobb eller företagande.

Under de senaste åren har många nyblivna pensionärer tagit chansen och startat företag eller valt att stanna kvar och arbeta efter 65. Genom regeringens politik har dock denna positiva utveckling vänt. Den särskilda löneskatten för äldre uppgår till 6,15 procent för personer över 65 år. Löneskatten slår inte bara mot årsrika som stannar kvar i arbetslivet som anställda, utan även mot de årsrika som står beredda att starta företag. Den särskilda löneskatten slår mot jobb och tillväxt och bör avskaffas, något som redovisas under skatteavsnittet.

Det finns mycket att göra för att förbättra förutsättningarna för Sveriges företag. Åtgärder för att halvera tiden det tar att starta ett företag samt ökat fokus på åtgärder för att underlätta för små företag är prioriterade. För att underlätta för att fler ska starta företag kan det finnas skäl att sänka kravet på aktiekapital, men lika viktigt är att hitta nya bolagsformer. I Sverige finns möjligheten att starta och driva ett antal bolagsformer som saknar aktiebolagets kapitalkrav, bland annat enskild firma och handelsbolag. Dessa bolagsformer är dock dåligt anpassade för dagens snabbväxande företagskonstellationer, där företagsoptioner fungerar som det främsta incitamentet för att locka investerare och anställda. Vi skulle därför vilja se en enklare bolagsform för småföretag t.ex. enligt den modell som finns i Tyskland, ett så kallat UG (Unternehmergesellschaft).

Liberalerna har i rapporten "Rättvriden konkurrens" granskat den osunda konkurrensen från offentliga aktörer som enskilda näringsidkare utsätts för. För att stävja den här typen av verksamhet måste kommunen bli medveten om sin näringsstörande verksamhet. Offentliga aktörer, i synnerhet kommuner, bör få i uppdrag att kartlägga sin näringsverksamhet vart tredje år, med avseende på tillämplig konkurrenslagstiftning. I de fall då offentliga aktörer återkommande bedriver osund konkurrens gentemot privata näringsidkare bör sanktionsmöjligheter införas. Konkurrensverket bör få ett tillsynsansvar, med uppgift att påföra offentliga aktörer konkurrensböter vid osund konkurrens samt driva frågan om skadestånd för de företag som drabbas av den osunda

konkurrensen. I synnerligen allvarliga fall av osund konkurrens ska Konkurrensverket kunna förbjuda en kommun att bedriva näringsverksamhet.

För att underlätta all offentlig upphandling i Sverige bör en offentligt finansierad nationell portal byggas upp där all information finns tillgänglig för alla som vill lämna in anbud. En sådan modell är vanlig i flera länder inom EU. För att inleda uppbyggnaden av en offentlig portal för upphandling vill Liberalerna satsa 20 miljoner kronor för år 2018. De ökade utgifterna redovisas under utgiftsområde 2.

Genom att liberalisera en tidigare låst offentlig sektor har välfärdens anställda fått möjligheten att förverkliga nyskapande verksamhetsidéer i egna företag. I stället för att utföra verksamheten i egen regi köper kommuner och landsting i allt större utsträckning verksamhet av privata utförare. Välfärdsreformerna som har genomförts har gett många kvinnor chansen att starta och driva företag inom sektorer som vård, skola och omsorg. Nu hotas den positiva utvecklingen av i praktiken ett näringsförbud, inte minst för kvinnor, när nu regeringen har aviserat att man avser att lägga fram en begränsning av s.k. vinster i välfärden. Blotta hotet om en sådan lagstiftning har slagit hårt mot nyföretagande inom välfärdsföretagandet.

Lika oroande är det också att regeringen fortsätter med stora skattehöjningar på jobb och företagande, vilket hindrar främst småföretag från att växa. Regeringen verkar tro att företagande i första hand blomstrar genom politiskt tillsatta innovationsråd och nyindustrialiseringsstrategier. Vad svenska företag behöver är mindre, inte mer, inblandning av politiken och det offentliga. Det behövs långsiktiga förutsättningar för ett mer innovativt och kreativt näringsliv. Det handlar om villkoren för entreprenörskap, företagande samt forskning och utveckling. Det handlar om nivåer på skatter, men också förutsättningarna för en stabil och konkurrenskraftig energiförsörjning som dessvärre hotas av en otillräcklig energiöverenskommelse. Även viktig infrastruktur såsom flygplatser, bra vägförbindelser och goda järnvägsförbindelser är avgörande för svenskt företagande.

För att prioritera andra satsningar i denna budgetmotion avvisas regeringens anslagsökningar för 2018 på anslagen 1:2, 1:5, 1:7, 1:8, 2:3 och 2:7. Därutöver anser Liberalerna att det behövs en återgång till tidigare anslagsnivåer när det gäller anslag 1:2, 1:5, 1:7 och 2:3.

Liberalerna föreslår att PLO-uppräkningsen för åren 2018–2020 justeras ned med 20 procent årligen. På detta utgiftsområde påverkas anslag 1:1, 1:2, 1:3, 1:4, 1:8 och 1:13.

Tabell 1 Anslagsförslag 2018 för utgiftsområde 24 Näringsliv*Tusental kronor*

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (L)	
1:1	Verket för innovationssystem	237 566	-13 000
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 915 255	-460 000
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	740 629	-2 000
1:4	Tillväxtverket	272 106	-1 000
1:5	Näringslivsutveckling	1 081 022	-945 000
1:6	Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	59 735	
1:7	Turistfrämjande	114 613	-25 000
1:8	Sveriges geologiska undersökning	239 005	-9 000
1:9	Geovetenskaplig forskning	5 923	
1:10	Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	14 000	
1:11	Bolagsverket	53 285	
1:12	Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	8 327	
1:13	Konkurrensverket	145 803	
1:14	Konkurrensforskning	13 804	
1:15	Upprustning och drift av Göta kanal	153 210	
1:16	Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	23 200	
1:17	Kapitalinsatser i statliga bolag	1 000	
1:18	Avgifter till vissa internationella organisationer	17 780	
1:19	Finansiering av rättegångskostnader	18 000	
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	309 472	+20 000
1:21	Patent- och registreringsverket	317 386	-1 000
2:1	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	25 042	
2:2	Kommerskollegium	87 474	
2:3	Exportfrämjande verksamhet	382 389	-152 000
2:4	Investeringsfrämjande	72 772	
2:5	Avgifter till internationella handelsorganisationer	20 517	
2:6	Bidrag till standardiseringen	31 336	
2:7	AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	10 000	-10 000
	Summa	7 370 651	-1 598 000

Said Abdu (L)

Christer Nylander (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L)

Maria Weimer (L)

Tina Acketoft (L)

Mats Persson (L)